

175-199=25 db.

ISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

Külföldi postaköltséggel együtt	18 h.
Magyarországon belül	12 h.
Magyarországon kívül	18 h.
Magyarországon belül	12 h.
Magyarországon kívül	18 h.
Magyarországon belül	12 h.
Magyarországon kívül	18 h.
Magyarországon belül	12 h.
Magyarországon kívül	18 h.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétéves ünnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatala: Nagyvárad, Szilágyi Dezső u. 8.
A szerkesztőség kéziratok vételére adására vagy megőrzésére nem vállalozik.
Előfizetők és hirdetések a kiadó hivatalához intézendők.

XIII. évfolyam 175. szám. Nagyvárad Szerda, 1917 augusztus 1.

Oroszország válsága.

A pétervári utcai harcok.

Budapest, július 31. (Saját tudósítónktól) Stockholmból jelentik: Péterváron két nap óta ismét nagy utcai harcok tombolnak a bolsevikiek és a kormányhű csapatok között. A bolsevikiek oldalán katonák és munkások harcolnak. A forradalmi harcok eddig több száz halottja és sebesültje van.

A forradalmárok jelszava: Le a kapitalista kormány! mely az angol és francia tőke érdekében tömegesen gyilkolhatja az oroszokat. A kronstadti és a balti flotta egy része a bolsevikiekhez csatlakozott. Kronstadtnban 20000 felfegyverzett bolsevik áll.

Kerenszki Ukrajnában és Finnországban elvesztette hatalmát. A kormányt polgári elemek bevonásával akarja megerősíteni, októbristákkal és kadettekkel. A hatalom ismét a háborus párt kezébe fog kerülni.

Lemondtak az orosz miniszterek.

Budapest, július 31. (Saját tudósítónktól.) Milánóból jelentik: A Corriere szerint Péterváron tegnap délután hosszabbban tanácskoztak a munkáskatonatanács tagjai, hogy a kabinet pozícióját akcióképesse tegyék. A miniszterek tárcájukat Kerenszki rendelkezésére bocsátották, hogy a kadetpartitákat bevehesse a kormányba.

Győzelmünk híre a munkáskatonatanácsban

Budapest, július 31. (Saját tudósítónktól.) A Daily Mail Pétervárról jelenti, hogy a munkáskatonatanácsban galíciai előnyomulásunk híre nagy meglepetést kellett elhárítani, hogy segítséget kérnek szövetségeseiktől. Mihor Tarnopol és Kolomea elesét bejelentették, tegalmas vita támadt, amelyben minden párt résztvevett.

Gyors béke, sürgős béke.

Budapest, július 31. (Saját tudósítónktól.) Genéből jelentik: Rossanov orosz szociálista vezér kijelentette, hogy az orosz szociálisták a gyors béke hível, Goldenberg vezér pedig hangsúlyozza, hogy Oroszország nem hagyja cserben szövetségeseit szintén a gyors és sürgős béke mellett foglalt állást.

Az új orosz front.

Budapest, július 31. (Saját tudósítónktól.) A Tempsnek jelentik Pétervárról: Az oroszok új frontot rendeztek be a Zbruck mögött. A 14. hadsereg visszavonulása nagy veszélyt jelent a 7. és 8-ik hadseregekre, melyeknek visszavonulásuk közben amugy is nagy akadályokkal kell megküzdeniök. Hindenburg, aki nagy csatát vár az orosz front déli részén, 11 új hadosztályt vont össze. Kerenszki a vezérkart átszervezi.

Angol vélemény a kancellár beszédéről.

Budapest, július 31. (Saját tudósítónktól.) A Züricher Zeitungnak jelentik Londonból: Angol politikai körökben Michaelis kancellár beszédét úgy fogják fel, hogy megnyitja a béketárgyalások lehetőségét, bár hiányzik benne minden utalás a károk jóvátételére.

Sorhajóhadnagy - flotta-parancsnok.

Budapest, július 31. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: A kronstadti hajóhad parancsnokává Tirkov sorhajóhadnagyot nevezték ki.

Új orosz államtervezet készül.

Budapest, július 31. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik, hogy a munkáskatonatanács kijelentette, hogy a haza veszedelemben, a front helyzete kétségbeejő, a kormány egyenetlensége szomorú, ezért a munkáskatonatanács új államtervezet dolgoz ki. (Alighanem diktatúra lesz.)

GLOBUS MŰINTÉZET TELEFON 49. Kö- és könyvnyomda, vonalzó-intézet, könyvkötészet és üzleti könyvgyár üzemét megkezdte.

előbb Bihar-nyomda részvénytársaság

PAPIRNAGYKERESKEDÉS AUGUSZTUS HO 1-ÉN NYÍLIK MEG. **Nagyplac-tér. Kugler ház.**

Egyes szám ára 12 fillér.

Megkezdődött a flandriai csata.

Berlin, július 31. A nagyfőhadiszállás jelenté:

Nyugati harcok.

Rupprecht bajor trónörökös vezértábornagy hadserege. Flandriában a tűzerősi harc este ismét a legnagyobb hevességre fokozódott. Éjszakán át változatlan erővel tovább tartott és ma reggel a legerősebb pergőtűzbe ment át Esuian az Yser-től a Lysig széles arcvonalon erős ellenséges támadások következtek. Ezzel megkezdődött a flandriai gyalogsági csata.

A német trónörökös hadserege. A Chemine des Dameson a franciák Filanétől keletre 3 kilométer szélességben támadtak. Az előretörés a legtöbb helyen elhárító védekezésünkön megtört. Két korlátozott be-törési pont még az ellenség kezén van.

A Cseremos-vonal és a mesticanesti-szakasz feladása.

Keleti harcok.

Lipót bajor herceg vezértábornagy harcvonala, Böhm Ermolli vezérezredes hadserege. Az előretörés támadást kedv Galiciában és Bukovinában újabb sikereket hozott a német és szövetséges csapatoknak. A Zbruc határfolyót a Husiatintól északra fekvő vidéktől egészen a Skalatól délre levő vidékig 50 kilométer szélességben a legelkeseredettebb ellenállás dacára német és osztrák-magyar hadseregek sok helyütt át-lépték.

A török csapatok ismét tanúságot tettek régi vitézségükről. Amint július elején rendíthetetlen kitartással dacoltak az oroszok tömegáttörésével, azután gyors győzelmi rohamban az ellenséget a Zlota-Lipától az északi Szerethig visszavetették, ahol állást foglalt, ugyanígy foglalták el tegnap harci kedvtől fúszadó rohammal a makacsul védelmezett állásokat a Zbruc mentén Nivrá-nál, a Dnyeszter és a Pruth között.

A szövetséges csapatok Csernovic irányában harcok között elfoglalták Voracseka és Sniatyn helységeket.

József főherceg vezérezredes harc vonala. Német vadászok erőteljes rohammal áttörték az orosz utóvédállásokat Wisznia-nál. Az ellenség ennek következtében képtelen volt a Cseremos vonalat kifizetni és kelet felé vonult vissza. Az Erdős-Kárpátokban a déli Szereth fele felé folyásánál is, valamint a Moldova és Suceava mindkét partján támadásunkkal kelet felé tért nyertünk.

Ezeknek a sikereknek a hatása alatt az oroszok a mesticanesti szakaszon feladták

előző állásukat. A berecki hegységben az ellenség folytatja támadásait. A nap folyamán ötször támadott anélkül, hogy valami eredményt ért volna el.

A Magura és a m. g. r. Csinnul ellen tovább délre egy ezredünket az ellenség egy

előretörése egy tovább nyugatra fekvő magaslati állásba szorította vissza.

Mackensen vezértábornagy hadserege-jánál és a macedóniai arcvonalán a helyzet változatlan.

Ludendorff, első főhadiszállásvezető.

Átkeltünk a Zbruczon.

Keleti harcok. Budapest, július 31. (Hivatalos.) A Casinu-völgy mindkét oldalán az ellenség ismétellen nagy erővel támadott. A völgytől északra teljesen visszavertük, a völgytől délre lévő magaslatokon előző árkaikat hatalmába kerítette.

Bukovinában az oroszok tegnap is jelentékeny ellenállást tanúsítottak. A szövetséges csapatok harcok közben a Jakobeni—Fundul Moldovi—Schipoth vonaltól keletre nyomulnak előre. A Kutyn túl előretörő hadosztályok kiküzdötték a felső Szeret-vonalat.

A Pruth és a Dnyeszter között az ellenséget a Snyatintól északra és Zaleszcyktól délkeletre lévő állásaiból heves harcok árán kivetítettük. A Dnyesztertől északra Krziwereznál török csapatok bevált vitézséggel elfoglalták az ellenséges állásokat. A Zbruczon osztrák-magyar és német csapatok 50 kilométer arcvonal szélességben sok helyütt kiküzdötték az átkelést a keleti partra.

Wolhyniában eredményes rohamcsapatvállalkozások.

Olasz és délkeleti harcok. Budapest, júl. 31. (Hivatalos.) A helyzet változatlan. A vezérkar főnöke.

Nagy vasuti sztrájk Amerikában. Nem szállítják az élelmiszereket.

Budapest, július 31. (Saját tudósítónktól.) Newyorkból jelentik: Amerika élelmiszeri ellátását komoly veszedelem fenyegeti: egy nagy vasuti sztrájk kitörése miatt 19 vasuti társaság meglagadta az élelmiszerek továbbszállításait.

A Cseremosnál.

Budapest, július 31. (Saját tudósítónktól.) A sajtóhadiszállásról jelentik: Offenzívánk jelentékeny lépéssel halad előre. Tegnap az oroszok Csernovic ellen előnyomulásukat megakarták lassítani. A Cseremos ellen friss erős tartalékok vonultak fel.

Az oláh kormány Kisenevbe megy.

Budapest, július 31. (Saját tudósítónktól.) Hágából táviratozzák: A Times a következő jelentést közli: A bukovinai orosz visszavonulás következtében a román kormány megtette az előkészületeket, hogy Jassyból Kisenevbe költözzék.

A kormány a hadsereg főparancsnoka.

Budapest, július 31. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik, hogy az orosz ideiglenes kormány átvette a hadsereg főparancsnokságát.

Csernovicot körülkaroltuk.

Budapest, július 31. (Saját tudósítónktól.) A sajtóhadiszállásról jelentik: Skalatól keletre a Pruth és Szereth közötti terület 12 négyzetkilométer kivételével a miénk. A Csernovicot átkaroló csapatmozdulatok megkezdődtek. Bukovinának közel háromnegyed részét elfoglaltuk.

Lorbert Bernáth modern gépekkel berendezett

ékszer- és aranyáru készítő műtermét

f. évi augusztus 1-én Nagy Sándor-u. 2. sz. a. megnyitja.

Nemes Győző méhésztanár munkában.

A társadalom érdeklődése a méhészet felé fordul.

Davidás Lajosnak, a földművelésügyi minisztérium nagyváradi kirendeltsége igazgatójának a Tiszántúlon készített nyilatkozatából megállapította mindenképpen, hogy a kirendeltség minden skóciája szünetel a háborús viszonyok nyomára alatti, s a kirendeltség működése jóformán az eddigi alkotások fenntartására, a vetőmag kicsiszolására szorítkozik. Ujabb alkotás a költségvetés terjesztése mellett a méhészet hatékony felkészítése, amely produktív munkásságot fejt ki a nemcsak fenntartás, hanem mind szélesebb körben terjedő a nemzetgazdaságilag értékes tényezője a közéletnek.

Itt van a tanfolyamok vezetője: Nemes Győző szaktanár, akinek működése nyomon követhető, hisz a munka és gazdasági fellendülés az eredmény. Az eddigi tanfolyamok hallgatóinak nagy száma s a jelentkezések sűrűsége igazolja, hogy a tanfolyamok nem futó szeszélyből, az újdonság után való szüldgélésből vesznek részt a társadalom minden osztályából, hanem gazdasági szükséglet és a munka s a teremtés megfelelő a legfontosabb igényeknek is.

A nyári 21 napos tanfolyam, amely július 10-én kezdődött, tegnap ért véget. Minden nap délelőtt 9 óráig, délután 3-ig s legkimerítőbb módon adta elő Nemes Győző miniszter, amit egy méhésztanár elvárhat és gyakorlatilag tudni kell, hogy magát tovább képezhesse. A méhek világa csak ismeretelen után a kaptárkészítés, a viaszolvasztás, műlepkészítés rejtelmeibe vezetett be őket s a mesterségbeli ésszes fogásokat úgy mutatta be, hogy nem csoda, ha tanítványai rajonganak érte. Volt tanítványai is egyre többször hozzá fordulnak tanácsért, amelyet szívesen ad és a csupa ziv- és jószágember. Azt írja egy írás a haviújságban:

— Viszesszügyönyöztek a harterre, a halcsói tanfolyamot nem tölthettem ki. Törődök még az Egérfogóval, meg az Amerikai kaptár. Nagyon megszerettem a méhészetet és én előadásából, kár, hogy a háború nekem akadályt gördít eléje. A harterre is a méhekkel foglalkozom.

Egy másik levél arról kér felvilágosítást, hogy kelet- (keret-) rek valót hol lehet beszerezni. Különböző fajták a jó mestert, akiknek mindent készen áll a levélre válaszolni.

A tanfolyamon a tanárak is, Nemes Andor megdöbben. Mert került hára a harc tőlől sebészellen, kénár, rokkant. Kétázer volt az óra: hirtelen: Lublinál és Lemberg visszavételéről. Mielőtt is a székelyek, tehetséges méhészt.

Ezen a legutolsó kurzuson igen kiváló társaság került össze:

Jánossy Gyuláné, Baranyi Lászlóné honvéd alezredésné, Varga Sándoré tanítóné és Dobó Ilona tanuló (Berektörsény), Horváth Mária polg. isk. tanítóné, Allert Margit, Seregély Emy, Seregély

Ilona, Daday Ilonka, Padala Jolán, Argyelán Etelka, Mártonffy Ilonka, Laura és Mária, Ployer Emma óvóné, Gremperger István, Krajnik György plebános, Nyíry István plebános, Ollok István (Tenke), Wagner István ny. jószágfelügyelő, Kondor Mihály k. á. e. főfelügyelő, Mikussay József polg. isk. tanár, Mártonffy Zoltán k. isk. tanító, Kiss Károly lelkész, Jörös J. Zoltán kereskedő, Mutariu János lelkész (Nagyapáca, Temesm.), Vig Béla (Máv. iradakezelő), Nagy Lajos gazdálkodó, Kolliner István diák, Sz. Kocsis László kertész, Vitélyos László tanuló, Kezdődy Gyula kereskedő, Pospisz Géza ny. ny. fogházi felügyelő, Rollinger Pál jegyzőség.

E társaság hallgatói az előadásokat a Tisza Kélmén-téri itélőbírói (pületekben lévő) nyitányon s ugyancsak készítettek a kaptárakat is. A legszorgalmasabb volt Mikussay József tanár, aki már korábban reggel elküldte a munkáit, Dobó Ilona, a berektörsényi tanuló, aki sok szaktudással megvégezte a munkát, s amit egy leány megmutatott, azt ő eljáratotta, Daday Ilonka is nagyon dolgozott és Vitélyos László mellett sem maradt hátra a kaptárkészítésben.

Olyan kaptárakat készítettek, hogy azáltal aligba csúszhat meg. A nő, mert testétől és ügyesség, lassan rajzótták el a munkáikat, de ezért Jánossy Gyuláné a tanítónak is kivált a hallgatók közül, elvértéssel pedig ő volt a legkiválóbb. Mielőtt (délre), találkozásával s hihetetlen ügyességgel végezte feladatát, amelynek eredménye a vizsgálóbizottság, kik utolsó napon ellenőrző vizsgát tartottak. Niedermann Antal p. t. tanácsos egyesületi igazgatót és Trusza Lajos aligazgatót elragadta.

Nem csoda azonban az az eredmény, mert olyan tanítómester állott rendelkezésükre, mint Kiss Elek kaptármester, aki szaktudással és önfeláldozással végezte nehéz feladatát. Mindenki hamar belejött a munkálatokba, a méhekkel való foglalkozásnak pedig alig volt sebészlete. Összesen négyen kaptak mélcaptárt: Horváth Mária, Dobó Ilonka, a kitűnő kaptárkészítő, Kezdődy Gyula és Balogh István.

A kurzusról újszerűen a kirendeltség vezetője helyett Márkus Tibor miniszteri s. t. társ jelent meg s elmondta, hogy az ő szemében nemcsak a méhészetet nevelni, hanem a munka s a méheknek az eszközt is, hogy magát tovább képezze és tökéletesítse. Tudásukat vigyék ki az életbe és terjesztésük.

Nemes Győző szaktanár szintén formás beszédet intézett hallgatóhoz, akiknek a méhészet nagy és fontos ügyét figyelmükbe ajánlotta. A szeretet, hála és elismerés minden jelet kaptak viszonzásul hallgatótól. Mikussay József tanár tartott erőtlen

beszédet, amelyben köszönetet mondott a kirendeltségnek s így folytatja:

Különösen hálásan gondolunk Nemes Győző urra, a mi tanárunkra, aki lelkes előadásával a méhek és méhészet szeretetét oly eredményesen oltotta szíveinkbe.

Nem volna azonban a mi köszönetünk teljes, ha meg nem emlékezünk a Tiszántúli Méhészegylet iránt érte hálánkról, nem csupán azért, mert bennünket gyermekeink tekintett s néhány értékes könyvjuttatással magához csatolt, hanem mert annak elnöke, Niedermann Antal posta-tanácsos s ur, valamint egyik érdemes és sokoldalú tagja, Trusza Lajos ur oly nívó, értékes előadással gazdagították ismereteinket, amely nemcsak felejthetetlen előadás, hanem bennünket valóban hozzá is fűzött a Tiszántúli Méhészegyletnek. Amint a méhészkedésre alkalom nyílik, szeretésnek fogjuk magunkat érezni, hogy az egyesület tagjai lehessünk.

Tudjuk, hogy a miniszteri kirendeltséget, Nemes Győző tanárunkat, a Tiszántúli Méhészegyletet egyetlen cél vezérelte: a méhészet örökös terjesztése által egy jövőbeli forráshoz jutítani egyeseket s ezek terjesztő munkája által sok-sok polgárt a munkára éreztük, hogy a nyert tudásért mindnyájuknak adóssai vagyunk, adóssai a hálával, amelyet csak úgy róhatunk le, ha megunk méhészkedni s a szép gazdasági árat terjesztési és fejlesztési fogjuk.

S amint mindnyájan érezzük a hálát a vezetett faktorok iránt, akik hozzájárultak a mi tudásunk megszerzéséhez, úgy ígérjük, hogy a méhészet kultiválás és terjesztése által le is akarjuk róni a hálászat paraszti kötelességeit!

A Tiszántúli méhészegylet elnöksége és a szakelődő közös megegyezés alapján a legelső díjat Dobó Ilonkának mint legszorgalmasabbnak ítélte oda, a II. díjat Jánossy Gyuláné, a III. díjat ifj. Kezdődy Gyula, a IV. díjat Vig Béla, az V. díjat pedig Mikussay József érdemelte ki.

Ezen kívül az ügyesebbek közül 5 hallgató sorsolás útján lett megjutalmazva, nevezetesen Fedorcskó Gyula, Mártonffy Ilonka, Padala Jolán és Nemes Andor.

A méhészeti tanfolyam hallgatói szereztek és hálájuk jeléül csinos ajándékkal lepték meg Nemes Győző szaktanárt odaadó buzgó fáradozásáért.

Végül elénekelték a Himnuszot s kiosztották a látogatási bizonyítványokat.

A távozó hallgatók ezután meleg, spontán ünnepelésben részesítették Nemes Győző szaktanárt, aki a honvédlábadozó osztagnál is előadja a méhészeti tudnivalókat.

A tanfolyam hallgatói élénken foglalkoztak azzal a rendelkezéssel, hogy a kirendeltség méhésztelépén diáknokat tart a házmester, ami késsz veszedelme a méh-telepnek, hogy szónával almoznak s végül visszatérésüket kelteij hogy idegenek lefoglalnak megúrnak állami kaptárt, léceket és kereteket.

Hiszük, hogy ezt a kirendeltség rövidesen és gyökeresen orvosolja.

* Ujságkihordónóket felvesz a Tiszántúli kiadóhivatala.

„Mona Lisa“ modern fényképezési műterem

Nagy Sándor-utca 4. szám. Rákóczi-ut sarok
f. évi augusztus hó elején megnyillik.

Xi lesz a nagyváradai főispán ?

Budapesti tudósítónk jelenti: A nagyváradai főispánság körül nagy kavargás támadt. Mint ismeretes, a kormány Vázsonyi Vilmos erőteljes fellépésére Ember Géza nagyváradai táblabíróit jelölte a főispánságra, annak dacára, hogy az ellenjavatok a kormány előtt ismeretesebbek voltak a Vázsonyi személyesen körözta Ember Gézával, hozzátéve, hogy mindenesetesen csupán *pro foro interno* mondja el neki. Előrelátható volt, hogy a kormány táborában helyet foglaló pártoknál surlódási felületek keletkeznek, de hogy ilyen hevessé tör ki az első alkalommal az ellentét, senki sem sejtette.

A demokrata párt és maga Ember Géza is teljesen befeszült dolognak tartották már Ember Géza főispánságát, a főispánjelölt is ily értelemben nyilatkozott legutóbb tudósítónk előtt.

Természetes dolog, hogy ez a főispánjelölt igen kedvezőtlen benyomást keltett a függetlenségi pártban, mely a multak hagyományaira támaszkodva függetlenségi főispánt követel Nagyváradra s nem hajlandó nagyváradai posztóját Vázsonyinak és most hozzászólókat hívszinek átengedni.

A jelölést Vázsonyi kívánsága szerint a kormány megsejtette, amiko: *Malatinzky Lajos* megyei főispán kíséretében megjelent *Létai Ernő* függetlenségi képviselő, aki ugyanazon információkat kapta újból késhez, amelyeket Vázsonyival már közöltek azok, akik függetlenségi főispánt kívánnak Nagyváradon belátnai. Létai azonnal telefonált *Ugron Gábor* belügyminiszternek, hogy a minisztertanács határozatnak a kabinetirodához való expedálását függeszse fel, mert fontos közlendők vannak. E közlendők között az is szerepelt, hogy Ember Géza táblabíró most állítólag visszalépett a szabadkőműves páholyba.

Igy szenvedett halasztást ez a kérdés, amelyet most az komplikál, hogy más jelölések is forgalomba kerültek.

Ezek közül a jelölések közül egyenesen a komikum ingerével hat az a hírsztelés, hogy most — *Agoston Péter* lenne Nagyvárad főispánja, ha: meg nem írja a Zsidók Utja című munkáját.

Agoston a Zsidók Utja nélkül is tökéletesen alkalmatlan volt a főispánságra; eszébe sem jutott senkinek.

Nincs gyümölcs a piacon.

Az irdi gyümölcstermés, egyes gyümölcsfajoktól eltekintve, igen alacsony ugy Biharban, mint a somoszedos megyékben, de ettől eltekintve is, igen kevés kerül a nagyváradai piacra. Amik behoznak az pedig megfizethetetlen drága. Egy liter vörös szilva 1 K. 20 fillér, egy darab őszi barack 30—40 fillér, egy darab hullott, férges alma 20—30 fillér és a közönség még ezen árakon is kapkodja a gyümölcsöt.

Ennek a nagy gyümölcshiánynak állítólag az az oka, hogy a Központ augusztusra megállapította a gyümölcsárakat még pedig a mostani piaci árakhoz képest igen alacsonyan, 1 kiló finom almát 1 K. 40 fillérért, 1 kiló finom körtét 1 K. 50 fillérért, 1 kiló

finom szilvát 60 fillérért stb. kellene adni a maximált árért.

Ilyen árak a háború előtt szinte elképzelhetetlenül magasak lettek volna, de ma, az eddigi árak után eltasztja az eladót a piactól.

Igy van Nagyváradon. A falusi termelő a gyümölcsöt nem hozza a piacra, hanem jóval drágábban eladja a háznál. Erről napról napra meggyőződhetünk.

És a körülmény más városban már intészkedést váltott ki a hatóság részéről.

Debreczenben pl. amint maximálta a hatóság az árakat, azonnal üres lett a piac. A termelő a piac elkerülésével adott tui áruján.

Erre a hatóság eltörölte a maximális árakat, hogy meggyőződjék afelől, hogy valóban a maximális árak miatt maradt-e el a zöldség és gyümölcsbehozatal a piacról s az eredményről az egyik debreczeni ujság a következőket írja:

Az üldözés- és a gyümölcs-árak.
Rostás István rendőrfőkapitány jelentette a városi tanácsnak, hogy a zöldség és a gyümölcs maximális árának felfüggesztése után az első napon igen sok áru jött a piacra s eleinte az árak harmada százelekkel magasabbra emelkedtek fel. Később azonban, amint egyre több és több áru jött a piacra, az árak leestek s ma már normálisak, sőt a zöldség feléknél a békéárakat is elérték. (Például 100 uborkát 80 fillérért is lehetett kapni.)

Hol vagyunk mi ettől? Az elmúlt hétfővásárhoz volt elég uborka, 8—10 fillérért adták darabját.

Talán náinuk is lehetne legalább kísérletképen valamit tenni, mert a mai piaci viszonyok még jobban megnehezítik a különbben nyomonrűgős megélhetést. Pedig most volna az ideje, hogy előre gondoskodjunk a téli megélhetésről, mert a kiltások ha talán nem is kétségbeesztők, de legalább is nagyon bizonytalanok.

Báró Neumann Adolf igent mondott.

2 halott 20 sebesült.

Az aradi Neumann féle szeszőző gyárban történt, hogy Kovács Béla gépész egy nap jelentést tett a tulajdonos báró Neumann Adolfnak, hogy egy kazáchos szükséges géprést tölteni kellene és megkérdezte, hogy a töltsést megkezdhetik e. Báró Neumann Adolf azt felelte, hogy: igen.

E felelet után Kovács Béla egy másik munkás Belovár György segítségével hozzá fogott a géprész tölítéshez. E közben a géprész felrobbant, a közelben tartózkodó munkások közül 2 ember meghalt, huszan pedig súlyosan megsebesültek.

Kovács Bilit és Belovár Györgyöt a nagyváradai kir. törvényszék gondatlanagságból okozott emberölés és súlyos testisérítés bűntettéért vonta felelőségre s míg Belovárt felmentette, Kovács Bilit elítélte 2 hónapi elzárásra és 40 korona pénzbüntetésre.

Felbuzzás folytán a kir. tábla tegnap ítélkezett az ügyben Bóhm Jenő tanácselnök elnöklése alatt. A tanács tagjai voltak Popa György dr és Gálbory József táblabírók. A vádat Baróthy Pál főügyész-helyettes képviselte, a védelmet Böszörményi Giza dr és Medvigy Gábor dr látták el.

A vádlottak nem tagadták a terhükre rótt eszelekmányt, de egyértelműleg azt vallották, hogy a géprész tölítését azért kezdték meg, mert arra a kérdésre, hogy a munkához hozzáfoghatnak e, báró Neumann Adolf azt a választ adta, hogy igen. Azzal védekeztek azonban, hogy ők nem mérnökök, nem tudhatták, hogy mennyi gőzt szabad a géprészbe bocsátani. A munkát vagy a tulajdonos testvére, báró Neumann Mór, vagy a másik mérnök — Trunkhan Alfons leit volna köteles vezetni.

Est azonban a mérnökök elmulasztották, sőt a munka megkezdését meg sem akadályozták, bár Trunkhan mérnök jelen volt, sőt ő is megsebesült.

A vádlottak kihallgatása után a terjedelmes szakértői vélemény felolvasására került a sor, amelyről azonban a bíróság kénytelen volt megállapítani, hogy nem használhatja, mert belőle még azt sem sikerült megérteni, hogy mi az a „tölítés“.

A véd és védelem meghallgatása után a kir. tábla Belovár György felmentését jóváhagyta, ellenben Kovács Béla ítéletét 6 óra emelte fel.

Az ítélet jogerős.

Apácák a háboruban.

A keresztény szerzetet hősnői, — az apácák — bőségesen kivették részüket a háborús tevékenységből is; kórházi szolgálattal, az iskolák átengedésével, iskolákban bevonultak helyettesítésével, napközli otthonok vezetésével és szerzetesadományokkal szolgálták a hazát.

Örvendtes jelenség, hogy nagy munkájuk általános megbecsülésben részesül, ugy, hogy ma legádásabb ellenségek is kénytelen meghajolnak érdemeik előtt. A napokban érdekes számot olvastunk az „iskola nővérek“-nek nevezett apácák háborús tevékenységének értékeről.

Mi amugy is megbecsülhetetlennek tartjuk a krisztusi szeretet munkáját, mégis közöljük tájékoztatásul a számokat, melyek arról szólnak, hogy csupán az iskolanővérek 116511 korona értékű szolgáltatást tettek a háború első évében a központi hatálmaknak.

Ebből Magyarországra 83480 korona esik, ami a kórházi szolgálatok, iskolák átengedésének, hadiszergek szállított készmunkák, szerzetesadományok értékét foglalja magában. Az iskolanővérek növendékei pedig ugyanezen idő alatt Magyarországnak 63975 korona értékű szolgáltatást tettek sörmányokkal, könyvekkel, kegytárgyakkal, hadiközlőanyaggyűléssel. A háború második évében a nővérek működésének értékét 108436 koronára becsülik. Ebből Magyarországra 87057 korona esik. A növendékek buzgókodásának értéke hazánkban a második évben 1330416 korona.

Hol vannak a többi szerzetesrendek? Mektora számokat kapnának, ha egybe értékelnénk mindenanyuk háborús tevékenységét? Ime, így fest a vallásellenes ujságok által „hasonlatlanok“, „semmi tevékenek“ rágalmasított apácák élete a valóságban! — ezt is ajánljuk, vegye át a Világ és a Népszava szíri-szóra. Ha merik!

A postai csomagok cimirata.

Egyre sürűbbek a panaszok amiatt, hogy a postára adott csomagok címlapját a feladók oly lassán ragasztják, vagy kötik csomagjaik burkolatához, vagy a felragasztásra oly rossz minőségű ragasztóanyagot használnak, hogy a csomagok címirata szálítás közben leválik és elkallódik.

Ily esetekben a cím nélkül maradt csomagokat továbbküldeni vagy kézbesíteni nem lehet és be kell tehát várni, míg a reklamáció után meginduló eljárás és nyomozás a csomag rendeltetését megállapítja, ami rendszerint hosszabb időt igényel. Időközben azonban, ha a csomag tartalma romlandó holmi volt, azt el kellett adni, vagy meg kellett semmisíteni.

Miatt hogy a posta a késedelmes kézbesítésért és romlandó küldeményekért egyáltalában nem szavatol, a közönség saját érdekében cselekszik, ha feladott csomagjainak a címlapját jobbművészi ragasztóanyaggal, vagy szinesgel tartósan és erősen illeszti fel a küldeményre.

Esenkívül a címlap pontos mását a feladás előtt ki kell helyezni el csomagjába, mert az esetben, ha a csomagról szállítás közben a címlap leválik a címzett a tartalom megállapítása és a romló tartalom eladása végett azt bizonyítványilag fel kell bontani, a bizottságunk módjában áll a bontásait cím-másolat alapján a küldeménynek helyes irányba terelése és kézbesítése iránt késedelem nélkül intézkedni.

Csomagjába tehát a címlap másolatát mindenki helyezze el.

Nagyvárad, 1917 július 17.

Siket,
m. kir. posta és távirat
főigazgató.

Hadirokkant munkaközvetítő Nagyváradon.

Az Orosz Hadigondozó Hivatal Nagyváradon hadirokkant munkaközvetítőt állít fel, melynek feladatát az képezi előszörben, hogy a nagyvárad környékén tartózkodó hadirokkantoknak rokkant közeletben, miadon által a munkaközvetítőhöz a hadirokkantok más kamara területéről is fordulhatnak munkaközvetítésért.

A hadirokkant munkaközvetítő főnöki tisztviségével és vezetőségével Tátray Sándor kamarai beltagot, az ügyvezető titkári teendőket ellátásával Szontagh Gusztáv ipari szakiskolai igazgatót, levelezői működésben pedig Darnyai Imrét, a tanácsotthon vezetőjét bízza meg a Hadigondozó Hivatal. A munkaközvetítő szaktanácsadói Szabó Károly asszisztensmester, Zboray Gyula szűcsmester, Ifj. Morus Sándor csizmamester, Flegmann Armin női és fézfűzőkereskedő, Mihelffy Jenő fűszerkereskedő, Löwenstein Zsigmond ügyvéd és a biarmegyei gazdasági egyesület tagjai sorából három kiküldendő tanácsadó.

A munkaközvetítő szervezési munkálatai már annyira előrehaladtak, hogy a város székházában elhelyezett irodáját a nagyközönség számára rövidesen megnyithatja. (földsz. 9. sz.)

A hadirokkant munkaközvetítő célja munkát közvetíteni a rokkant katonáknak és különösen az Orosz Hadigondozó Hivatal utógógykezelői intézeteiből és rokkant iskoláiból már kibocsájtott s a hadsereg kötelé-

kéből végleg elbocsájtva otthonukban tartózkodó hadirokkantoknak.

Amidőn a tek. Szerkesztőségét arra kérjük, hogy a rokkantak és a nagyközönség figyelmét munkakeresés, illetve munkakalmak felkutatására tekintetben ez újabb humanus intézményre felhívni szíveskedjék.

Maradunk teljes tisztelettel

Tátray Sándor
főnök.

Szontagh Gusztáv
titkár.

HIREK

* **A király Bécsben.** Budapesti tudósítók jelentik: A király a keletgalliai frontról visszaérkezett.

* **Fischer Antal a Püspökfürdő vendége.** Fischer Antal győri püspök tegnap délután Nagyváradra érkezett s azonnal a Püspökfürdőbe ment, ahol kurát tart, s augusztus 13-ig lesz a Püspökfürdő vendége.

* **Az Orosz Közelelmzési Hivatal új elnöke.** A hivatalos lap közli, hogy a miniszterelnök báró Kürthy Lajos v. b. t. t., nyugalmazott főispán, országgyűlési képviselőt az Orosz Közelelmzési Hivatal elnöki állása alól felmentette s helyébe gróf Hatik János v. b. t. t., nyug. államtitkárt, a főrendiház örökös tagját nevezte ki.

* **Esterházy tanácskozásai Michailiszszel.** Budapesti tudósítók jelentik: Gróf Esterházy Mária miniszterelnök Bécsbe érkezett és résztvett a Michailiszszel kancellár tiszteltetés rendezett ünnepségeken. A miniszterelnök tanácskoznai fog a német kancellárral.

* **A német császár Riga előtt.** Budapesti tudósítók jelentik: Berlinből jelentik: Vilmos császár Mitauból motorcsónakon az Aa folyóhoz utazott és átvizsgálta a rigai front csapatait.

* **Csanády tábornok újabb kintüntetése.** Király 6 Fehérje elrendelte, hogy Csanády Fülöp gyalogsági tábornok, hadtestparancsnoknak legfelső díszérő elismerése tudni adassék. A vilós tábornok a háború alatt már több magas kintüntetésben részesült.

* **45 C°.** Mintha 6 is ár lenne, úgy szökött fel a higanyn tegnap a hőmérőben. Majd hogy 6 hagyja magát, ha minden emelkedik. Gyönyörűen emelkedett már kora reggel, és az a néhány felhő is, amely a látóhatáron esélyenkedett, lassankint elolvadt a terjengő nagy hőségben. Délben már tűrhetetlen volt a forróság s aki tehetett, vagy a hűs szobába vagy a langyos habokba menekült. A vidéken égtek a kopár sík sorja, s a szűcskenyék se legelésztek, hanem hemáztak a bokrok alá. Azok, kik meteorológiával foglalkoznak, hűhullámról beszéltek, s a hősök is hűsítő után néstek. A napon 45 C° volt a meleg, elég szépen tartotta magát, s mint a jelképből megítélhető, holnap nem kevesebb lesz a meleg, ha csak meg nem könyörül az ég s egy jó kis esőt nem ad. Ezzel gondol mindenki a reménykedés néz az ég felé.

* **Az Uri leányok Mária Kongregációja** ma délután 4 órakor a Püspökfürdőben tartja összejövetelét. Gyűléses a nagyállomáson délután 4 órakor.

* **A tanítók és tanárok** bessenársai csoportjának vezetősége közli, hogy 2 óra, csütörtökön reggel 7 órakor a kereskedelmi iskolában főzésekészlet (paradicsomot, kalará-bét, fokót, paprikát stb.) árult.

* **A központi választmány ülése.** Nagyvárad város központi választmánya tegnap délután ülést tartott a város házában Rimler Károly polgármester elnöksége alatt, amelyen Sulyok István, dr. Medvigy Gábor, dr. Mihelffy Lajos, Schwaros Isidor, dr. Csicsenyés Béla t. tanácsos mint előadó és dr. Dörsöly Dózsa mint jegyző voltak jelen. Ezután az 1918 évi választók névjegyzékére ellen beérkezett feladványokat és észrevételeket tárgyalták. Beérkezett 3 feladvány és 1 észrevétel. Harsányi Gyula nyug. okleveles jegyző Nagyváradra költözött s kérte a választók névjegyzékébe felvételét, mivel megfellelő okmányokat mutatott be, kérését teljesítették. Schwaros József háztulajdonost, valamint Berger Gyula felgyűlési képviselőt szintén felvették a választók közé. Érdekesebb a Hósig Albert panaszos észrevétele az ellen, hogy Erdős Lajos mint háztulajdonos felvételét a névjegyzékbe, Hósig est megdöbbenve látta, mert Erdős Lajos házáat eladta még a múlt évben. Ezenkívül még bünygyi dolgokat hoz fel Erdős Lajos ellen. A központi választmány azonban az észrevételek nem adott helyet s Erdős Lajos nem törölte a választók névjegyzékéből, mert Hósig állítását okmányokkal nem igazolta.

* **Katonai kintüntetés.** A hivatalos lap közli, hogy a király Pichler Nándor 101. gy. b. sz. századost a vaskoronarend hadiiskolájának 3. osztályával tüntette ki.

* **Kócián-Csizmázia.** Budapestről jelentik: A horvát bánaságra Uchelhausser mellett Kócián Samu költségvetési bírót is emlegetik.

Az eszter, ha Vázsonyi szociális miniszter lesz s helyébe Gracsek kerül. Gracsek helyére Csizmázia Endre dr. ügyvédet emlegetik.

* **A nőtisztviselők** szardai összejövetele ma este 7 órakor a dr. Perossal-lakás teraszán (Romszóczy u. 11.) lesz megartva. Téma: Bevezetés a politikai ismeretbe.

* **Apáczay István Mária énekei.** Most jelent meg a III. füzet Csernus Mihály képlánusk, a népies egyházi zene kiváló művelőjének Apáczay István „Mária énekei” címmel Csernus két előző füzetét már méltattak, és a harmadik műtán sorakozik az előzőkhöz. Cs Mária éneket tartalmaz a füzet, mindenike szíves szólt mély áhítattal lehelő, igazi egyházi zene, kettő közülük gyönyörű. Csernus össze tudja egyetelni az igazi egyházi zenei stílust a magyaros dallammal. Szerzeményei dallamosak anélkül, hogy világiasak lennének, s mindenikében meg megcsendül egy atkord, amely a magyar ember szívéhez mindig megtalálja az utat. A magyar egyházi zene megteremtéséhez uttörő Csernus működése s ennek az iránynak az a célja, hogy egyházi zenékből kikészöbölje az idgenszerű dallamokat. A füzet Bárd Ferenc és testvére budapesti zenemű kiadónál jelent meg s 2 koronáért a szerzőnél is kapható Gyulán.

Nem támadhat az orosz.

Budapest, július 31. (Saját tudósítónktól.) Pétervárról jelentik: A kormány kijelenti, hogy a fronton való lázadások lehetetlené teszik, hogy Oroszország a front más helyén ellentámadással ellensúlyozza az ellenség keletgalliai győzelmét.

Saidler dr végleges megbízatása.

Budapest, július 31. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: A Reichsrat ülésén közölte Saidler dr miniszterelnök, hogy ő Felsőháza véglegesen miniszterelnökké nevezték ki a az összes pártok bevonásával kívánja megoldani a függő kérdéseket.

Augusztus 10

Budapest, július 31. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik, hogy az orosz szocialistái augusztus 10 én tanácskoznak azon, hogy a a oszkolmi konferencián részt vegyenek. Amerikáik is jelentkeztek erre a konferenciára, amely augusztus 15 ike után néhány nappal lesz.

Czernin, Esterházy és Seidler a királynál.

Budapest, július 31. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: Czernin külügyminiszter, Esterházy magyar és Seidler osztrák miniszterelnököket a király ma kihallgatáson fogadta.

Cernyt a németek elfoglalták.

Budapest, július 31. (Saját tudósítónktól.) Esti Wolff jelentés: Angol seregeknek Flandriában 25 kilométer széles fronton Ypern mindkét oldalán előrelőró és első roham támadását visszavertük. Nagy és elheseredett harc után tlnyomó erőknél, mélyen tagosott támadásait ellensúlyozták s az ellenség kénytelen volt megelégedni védelmi zónánk tölcserállásainak birtokával. A Chemin des Dames on egy erőteljes támadással Cerny fontos magaslati állás birtokába jutottunk s 1500 francia foglyot ejtettünk.

Keleten sikereinket kibővítettük.

* Suiyos balazet a cséplőgép-nél. Tegnap éltvesztélyes művelésükkel be szállították a Bihar megyei közkórházba Balla István 78 éves napszámosi, aki Biharra Egri Miklós cséplőgépénél dolgozott. Tegnapelőtt azon fáradoztak, hogy a cséplőt az egyik asztalhoz akarták tesztíteni. Ezt úgy akarták eszközölni, hogy a gép és a cséplő között egy gerendét illesztettek, így akarták a cséplőt a gép segítségével az asztalhoz tesztelni. Ekközben történt a szerencsétlenség. A gerenda a két gépezet között kitért, aminek következtében a működéskor lévő cséplőgép nekiesett, gyorsan előrehalad. Közvetlen a gép előtt állott az öreg Balla István, aki mit sem sejtett. A gyors iramban előre baladó gép az őrágot elütötte, minak következtében a gép összeborzolt, ugyszintén a jobb oldalcsontja, a ballába pedig kifordult. Az eljárás megindult.

* Levél Svájcából. Szirmai Albert szerkesztő, a Magyar Miska szerkesztője, Svájcban nyaral. Tegnap levél érkezett tőle, amelyben azeket írja:

— Itt mindenfelé néző van a mind a háboru végeztét kintja. Virágnyelven meg í hatom, hogy még eltelik két év, míg tisztul a helyzet.

* Állást keres egy rokkant katonára. Tudósításra kezdem a város közönségének, hogy Miklós Andrács 37. gy. e. rokkant katonára Nagyvárádon szeretne kijelölni, a katonára, vagy ehhez hasonló állást kapni. Nevezet 32 éves, nő, gyermektelen, gyantás lakos, minak lába térdben van megcsúszva, amely kórtípusny azonban őt a járásban nem gátolja. Ajánlatok a polgármesteri hivatalhoz köldendők, (Városháza, I. emelet, 2. sz.), hol további felvilágosítás is nyerhető. Nagyvárád, 1917. évi július hó 28. Rimler Károly a k. polgármester.

* A labdaszedő leány és a teniszszedő Egyik tenispályán egy úrnő a gazdag leány megszólítja az ott álldogáló leány ruhás leányt:

— Jöjjön lebbát szedni, kóp sok pénz. A leányka azt és órákhozakot hajong, uszik, fárad, lezud és kergeli a páttegó labdákat végül végn. A gazdag leány kivessz bussa fillért a odaadta a labdaszedő leánynak. Ez átvesszi csodálkozó accal a hirtvány bírt s így szól:

— Mondja klszszony, minde iskolást végzett meg?

— Négy polgért, fellet ez megletve.

— Na látja. Éa második gimnáziumba járok a nemolára utólérem megát, még el is hagyom. Ezért, mert mesélés vagyok, tudom, hogy mit let. Smucisár. Itt a pinsel!

* Az 51-52 éves orvosok szabadságjárásáról, az általa sikeresen lezárultak a felmentések meghosszabbításáról, részletek bejelentéséről, nyugdíjasként drágasági ügyéről stb. stb. közöl mindenekelőtt érdeklő fontos híreket a Küldő Hadszög mai gazdag tartalma számra. Ezekben a szenzációs hírekben kívül egész sor érdekes cikket is találunk a küldő katonai újság. Földes Aurel dr a harmadik évfordulóról, Gellért Oskár az orosz offenzíváról, Erdélyi József dr tüzértudomány az entente csajáról, Szabó István dr hadügy a nyolcvanháromosok hős kioldalmáról, Royló Alfréd alvezetés a német kiképzési rendszeréről, Homó A. Remethy főhadnagy „Doberdói dandárion” e. könyvéről ír és közöl József királyt herceg pompás előszavát, Falk R. Chárd a háboru iparművészeti sikertételek megmentéséről, Biliczky Lajos spásados az ifjusági katonai előkészítéről ír; a Rendszert Közlönyök tartalma és a Katonai Tanácsadó rovat, mint mindig, most is bőveges és érdekes tudnivalókat közöl. A Küldő Hadszög előfizetési ára negyed évre 6 korona. Kldő-hivatala Üllői ut 11. szám alatt van.

* Mindent a hazáért! Bencour Gyula a magas kora dacára is java művészi erejében levő mester fiom, megkapó képen örökítette meg a magyar áldozatkésszég gondolatát: hogyan bucsúzik a magyar katoná csládjától, hogyan vág neki a világ-háboru bersalmainak, nyugodtan, férfiasan. Bencour feljálotta művét a Hadegélyező Hivatalnak, amely 200 reprodukciót készít tetteit róla és a számosott reprodukciókat darabonként 30 korona árban forgalomba hozátja az elesett katonák özvegyei és árva alapja javára. A művészi kivétel és korlátolt számú miatt és értékes reprodukciók megrendelhetők a Hadegélyező Hivatalnál, V. Akadémia u ca 17. sz.

* Dániában és Norvégiában levő osztrák magyar hadifoglyok postaküldeményei Passa merült fel, hogy a postahivatalok a Dániában és Norvégiában épült álló osztrák magyar hadifoglyok részére hozzatartozók által feladott kívánt küldemények felvételénél különféle nehézségeket tapasztalnak. Minibogy a hadifoglyok többrendbéli szükségleti tárgysak, főként ruhaneműek hiányában szenvednek, felhívom a hivatalokat, hogy az ezeknek a hadifoglyoknak címére feladni kívánt csomagok felvétel körül járjanak a feladók kesére, szolgálnak nekik készséggel, u mutattással a a fenntartó szabályok esetében bírói konnyit senek a után felmerülő nehézségeken. — Tájékozása céljából közöljék a feladókkal, hogy a Dániában levő osztrák magyar hadifoglyok (ugy tetteik, mint a legények) tartózkodási helye: Lager „Hald bei Viborg (Jütland)”, a Norvégiában levők közül pedig a nevüké: Bøll, Telemarken, Lillfeld Sanatorium, a legényeké: „Liasvold, Sandsten Hammssted”. Megjegyzem, hogy a lapoknak és könyveknek küldésére, illetve közvetítésére a hadügyminiszter ur a Hadifoglyokat számoló és tudósító hivatal (Budapest, IV. Üllői ut 1. sz. kerte fel Nagyvárád, 1917 július 31. Siket, m. kir. posta és távirde főigazgató.

Legujabb füzöket legolcsóbban Resztenbaum Juliskánál lehet beszerezni Rákóczi-ut (Korona gyógyszerár mellett) Leibchenek félárban. :: Telefonszám 827. ::

* 140-es cukorka, csokoládé áru, liőrök, konyak, torkóly, silverium, seprő, rumok, borok gyümölcs (1/2 kgr. üvegekben) nagyban és kiskisnyben kapható ASZÓDI MIHÁLY Kossuth-utca Sas palota.

* Buzerezett szobák rövidebb hosszabb időre a Zöldfa-épületben kiadók. Felvilágosításul szolgál a szobakezelő (Zöldfa-épület.)

* Több darab föld a város belterületén előnyös fizetési feltételekkel eladó. Általános Takarékpénztár r. t. Nagyvárád, Bémer tér.

* Kisdó Rimanóczy u ca 13. számú házban 4 utcai szoba, 1 udvari szoba, konyha és mellékhelyiségekben álló lakás, mely irodahelyiségeknek is alkalmas, folyó évi augusztus 1-től. Értekezni lehet a Nagyváradi Takarékpénztárban, Teleki-utca

* Eladó Bethlen és Kaszárnya u ca sarán egy ialmérfesszel ellátott üzletház előnyös fizetési feltételekkel. Általános Takarékpénztár r. t. Nagyvárád, Bémer-tér 2.

* Egy ör és szobakezelő a Fekete-Sas épület irodájában felvétetik. Jelentkezhetni délután.

A bihari aratásra volt elég munkaerő.

A Gazdasági Egylet ülése.

A Bihar megyei Gazdasági Egylet igazgató választmányja tegnap ülést tartott.

Olasz Elemér elnök üdvözlé a földművelésügyi miniszteri kirendeltség vezetőjét, Davida Lajos miniszteri titkár, aki megköszöni az üdvözlést és válaszolja a kirendeltség működési körét, melyet a háború megbénított. Igyekezni fog a kirendeltség működését előlője szellemében irányítani.

Olasz Elemér bejelenté, hogy az aratás a megyében akadály nélkül végbement, a mit a kellő munkaerő biztosított. Ezért Fráter Barnabás alispánnak, a gazdasági munkabizottságnak és vezetőjének, Ravasz Barnabás főhadnagyának köszönetet szavaztak.

Ghillányi Imre báró távozását a Mezőssy Béla miniszter beköszöntőjét tudomásul vették.

A Gazdák Hadigondozó Bizottságának helyi fiókjába elnöké Karácsonyi János dékán püspököt a Pally Lajost kéri fel. Az Országos Hadigondozó Bizottságba tanácsadóként: Raffy Pált, Kiss Ernőt és Merza Jenő szakértőket kéri fel. Elintézték eszenkivül a szokásos jelentéseket.

IRODALOM

A Társaság. Dr. Dobay István kiadó szerkesztésű és kiadójára Malláth püspök látogatásáról a fronton hoz érdekes felvételeket. A szövetségében Bényi Adorján regényfolytatása, Lampert Géza Marie Terézről írott megemlékezése, Balla Ignác elbeszélése. Vers Gyöngy Gézától, Zilahy Lajostól, Eudoróti Bélától, Andorffy Mariától, Flatt Zsókiától és Dobay szerkesztőnek a sárospalotai munka ügyében írt vasárcikke foglal helyet. Egyéb közlemények: Hussár-bravúr, Hírek a társaságból, Bikszádi levél. A Társaság kiadóirodája: Rózsaföld u. 18.

A Vasárnapi Ujság július 29-iki száma az aktuális képek egész sorozatával lép meg ismét a közönséggel. Budapest főváros sokat emlegetett, nagyfontosságú élelmiszerellátásáról, a nagypiacokról és a főváros községtelepéről közöl érdekes képeket. Galicziai diadalaink színhelyéről Podhajszkáról, Zborov téjéről stb. fényképfelvételeket, a Dnyeszter mellől egy pompás rókakő másolatot Barácsi E. Lászlótól. Külön említésre méltók a tengeri felvételek, melyek a tengerpartjárólk által megterpésített angol hajók pusztulásáról készültek. Ezekon kívül még egy csomó érdekes kép teszi változatosabb e szám illusztrációt. A szövetségben Pékár Gyula eredeti regényén és a fordított regény folytatásán kívül elbeszélést találunk László Gézától, tárcát Szei István Zsigmondtól, cikket Kerenszkiről, költeményt Balla Ignácól stb. A Vasárnapi Ujság előzetési ára negyedévre hat koronára. Megrendelhető a Vasárnapi Ujság kiadóirodájában (Budapest, IV., Egyetem utca 4. szám.)

* **Kiadó** Rimanóczy-utca 11. sz. házában bejárattal az Ezredévi emlék-tér felől is, a földszinten 1 utcai szoba, 1 előszoba, 1 alkoven és 1 nagy irodahelyiség azonnal. Értekezni lehet a Nagyváradi Takarékpénztárban, Teloky-utca.

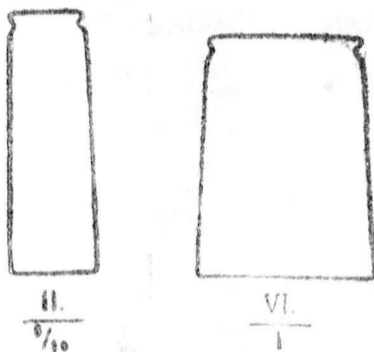
VIGADÓ mozgó-színház

Kedden
Uj műsor.

Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek.

NYILTÉR.

HETI ÁRJEGYZÉK:

Befőttes és uborkás üvegek megérkeztek minden kivitel és nagyságban. Eladás nagyban és kicsinyben.

- Vizespohár finom csiszolt üvegből . . . —26
- Borospohár finom csiszolt üvegből . . . —22
- Söröspohár finom csiszolt üvegből . . . —30
- Vizeskancsó finom csiszolt üvegből . . . 2—
- Borospalack finom csiszolt üvegből . . . 2—
- Cukortartó színes finom csiszolt üvegből 2—
- Sótartó kristály finom csiszolt üvegből . 2—
- Gyümölcsállvány finom csiszolt üvegből 8—
- Befőttestál fogóval finom csiszolt üvegből 8—
- Vizeskészlet színes finom aranyozással . 5—
- Boroskészlet színes finom aranyozással . 4—
- Söröskészlet színes finom aranyozással . 4—
- Likörkészlet színes finom aranyozással . 4—
- Tésztakészlet finom majolika színezéssel 5—
- Kávékészlet színes finom aranyozással . 10—
- Teáskészlet színes finom aranyozással . 10—
- Mocskakészlet színes finom aranyozással . 12—
- Mosdókészlet színes finom diszítéssel . 12—
- Ebédőkészlet színes finom aranyozással . 40—

Szent Antal szobrok, Mária szobrok, Szentelt víztartók minden kivitelben kaphatók.

Megérkeztek Konyha felszerelési áruk. Főzőedények. Táblaüveg. Porcellánárak. Képkerepezés művészies kivitelben. Ablaküvegezés!

KOMLÓS TESTVÉREK
üveg és porcellán nagykereskedés.
Nagyvárad, Zöldfa-u. 13. sz.
Telefonszám 372.

Főszerkesztő: Dr. KRÖGER ALADÁR
Felügyelő: PAPP KÁROLY

URANIA mozgó-színház

Szerdán
Az örökösök
dráma 3 felv.

Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek.

APOLLÓ mozgó-színház

Szerdán
A fekete fátyol
dráma 4 felv.

Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek.

Megnyilt az új szűcs és szőrmeáru üzlet
Rimanóczy-u.2. Kolozsvári-palota

Raktáron tart elsőrendű szőrmekülönlegességeket, minden e szakba váró munkálatokat szakszerűen elkészít. Elfogad átalakításokat és javításokat.

LEICNER JÓZSEF
külföldön képzett szűcsmester.
Telefon Telefon

Vizvezeték és műbádogos munkákat készít, javításokat jutányosan eszközöl

Fey Rezső örökösei
Szent János-u. 22.
Telefon 532.

* **10 butorozott utcai szoba**
A Zöldfa épület emeletén rövidebb-hosszabb időre kiadó. 127 ágas szoba havonta: 50 korona, két ágas szoba havonta: 75 korona. Felvilágosítással szolgál a szobakészlet. Telefon 14-00.

Viszketeg izzadás napégés bőrhámítás rüh és sömör bőrbaj, fekély daganat és sebek ellen biztos és gyors hatású szer a
BORÓKA-KENŐCS
Nem piszkít és teljesen szagtalan. Kis tégely 3 K, nagy tégely 5 K, családi tégely 9 K. Hozzávaló borókaszáppan 4 korona.
Készíti: Gerő Sándor gyógyszerész, Nagykörös. 132.

Nagyváradon kapható:
NÉMETH PÁL gyógyszerészében
Szent László-tér. (Városháza mellett.)

Telefon 1404. Utcai helyiség

MOCSÁRY SÁNDOR

Épület- és díszmű bádgos,
vizvezeték és villanszerelő.

Nagy-Várad, Zöldfa-utca.
Zöldfa-épület.

Villanymotor, írógépek, kerék-
párok, ellenőrző kasszák és
gramafonok szakzerű javítás
és állandó jókarban tartása.
Bronzműves, lakatos és mű-
szerész munkák elfogadtatnak.

Papirhulladékot

kiselejtezett irodai nyom-
tatványokat, elhasznált
könyveket, könyvtáblákat,
magas napi áron megvesz
Feldstrick Kálmán könyv-
kötészete Rákóczi-ut, Mos-
kovits-palota.

Betűszedő tanulónak
fiu és berakó tanuló-
nak leány fizetéssel
felvétetik

a Szent László-nyomda R.-t.-nél.

TÜZIFA

Waggon tételben, méter
számra és felvágva kapható

JENEI M. CÉGNÉL

Szarvas-sor 27. Stern palota.
Telefonszám 10-13.

Me grendeléseket felvesz

BANYAI JÓZSEFNÉ

Sztaroveszky-u. 2. Nagyhídő.
Telefonszám 14-55.

FATALPU CIPŐGYÁR

HAAS LIPÓT,

Fatalpu cipők:

25-28, 29-35, 36-39, 40-46.

Borju bőr 18-40, 15-80, 18-10, 22-20.
Ia Hasított bőr 15-80, 18-70, 20-50, 25-70.
Lóbox-ésteherbox 17- , 20-50, 22-80, 27-50.

Fatalpu szandálok:

24-25, 26-28, 29-31, 32-35,

4- , 4-10, 4-40, 4-90,

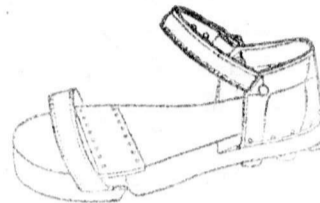
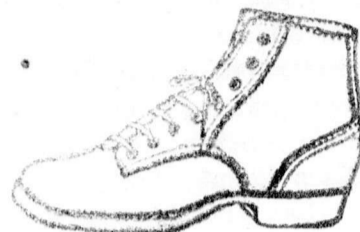
36-37, 38-40, 41-43, 44-46,

5- , 5-50, 6- , 6-10.

Lábujszj oldalszegzés nélkül törvényileg védett megerősítéssel.

Gyárak, bányák, mezőgazdaságok, gyermekmen-
helyek, intézetek és egyesületek engedményben
részeseülnek.

Nagyvárad, Rákóczi-ut 5. sz. Telefonszám 4-63.

IZSÁK LIDIA

Előrendő
üzetszalon

NAGYVÁRAD,
Nagy Sándor-u. 1.
Park-szálloda épületében.

Interurbán telefon:
11-53 szám.

A Szépliget-színház
szívesznőinek egye-
dülű színe á litója.
Tisztításokat és átsza-
lításokat elvállalunk.
Fizők menték után a
leg övidebb idő alatt
elkészítetnek.

Vizvezeték-utcán szép kilátással
egy családnak való ház eladó.

Felvilágosítást ad:

Dr. Imrik Gusztáv ügyvéd
Sal Ferenc-u. 15. Telefon 416.

Olcsó takarmány!

Lovak, szarvasmarhák etetésére

maláta

kapható

métermázsánként 8 K-ért.

Moskovits Mór és fia r.-t.-nél

Kolozsvári-utca 62.

Szálkai kertgazdaságunk-
ban Rulikovszky temető
mellett minden délután
2-6 óra között eladunk
kis és nagy mennyiségben:

paradicsom 1 kg. 2-40 K
hüvelyes bab 1 kg. 2-40 "
uborka 1 db. 10-20 fill.
" 1 kg. 1- "
nyárikáposzta 1 db. -80 "
" 1 kg. 1-60 "

100 koronán felüli vételt házhoz
küldünk.

Telefon délelőtti 9-12 óra közt
helybeli 27 szám.

Fekete-Györösön Tenke
mellett 134 kishold föld
tanyával és belsőséggel,
melyen szép és megfelelő
lakás van, szabad kézből
eladó.

Értelmezheti Nagyváradon az
Általános Takarékpénztárnál